

Policy för investeringsprocessen

Reglemente

Kommunala beslut som utöver kommunallag och andra författningar styr och reglerar kommunala verksamheter. Innefattar Nämndreglementen, Delegeringsordningar, Bolagsordningar, Ägardirektiv, Föreskrifter, Kommunala taxor och avgifter.

Policy

Anger principer och värdegrundsbaserat förhållningssätt och tjänar som vägledning inom det aktuella området.

Plan

Beskriver strategier för arbetet med utvecklingen av Värnamo som kommun, och utvecklingsarbete inom kommunens organisation.

Åtgärdsplan

Anger konkreta åtgärder, tidsramar och ansvar.

Riktlinje

Beskriver hur förvaltning bedriver den befintliga verksamheten, eller ett visst område, så att den bedrivs effektivt och med god kvalitet.

Fastställd av: Kommunfullmäktige

Datum: 2023-11-30, § 185

Dokumentet gäller från: 2023-12-06

Dokumentet gäller för:

Kommunstyrelsen samt kommunens nämnder

Dokumentansvarig: Ekonomichef, kommunledningsförvaltningen

Policy för investeringsprocessen

Inledning och syfte

Kommunens investeringar är omfattande och innebär utbetalningar som belastar driftkostnaderna för kommunen under en lång tid efter genomförd investering (avskrivningar och drift/underhåll). Investeringar är nödvändiga för att skapa förutsättningar för att bedriva en verksamhet med god kvalitet och att vara en attraktiv kommun.

Behov och önskemål om investeringar är ofta omfattande från verksamheterna och ett bra underlag för politisk prioritering är nödvändig för att fatta rätt beslut. Ett av syftena med denna policy är att efterlevnaden ska innebära en god styrning av processen från behov/planering till slutförd investering.

Strategi

1. Planering

- a. En investeringsbudget/-plan med god framförhållning ska årligen upprättas och föreläggas kommunfullmäktige för beslut i juni månad. Denna ska innehålla investeringsbudget med projekt för genomförande år 1 och 2, därpå följande tre års investeringsplan med projekt som förbereds för genomförande (år 3-5) samt kända projekt aktuella efter planperioden (år 6 eller senare). För år 1-2 är inriktningen att förändringar av investeringsbudgeten inte ska ske. Endast av särskilda skäl ska förändringar av dessa projekt göras. Projektblad enligt kommungemensam mall innehållande driftkostnads kalkyl ska upprättas till ALLA investeringar. För att ge en god överblick av investeringsprojektet ska för varje projekt tydligt framgå den beräknade totala investeringen. Detta gäller även om viss del anslagits tidigare år. För anläggnings- och fastighetsinvesteringar överstigande 5 miljoner kronor ska, för att ge en god överblick, i projektbladet och sammanställningen anges tidpunkt när investeringen beräknas tas i bruk.
- b. Investeringsbudgeten delas in i tre delar:
- Skattefinansierade investeringar
 - Exploatering för bostäder och verksamheter
 - Avgiftsfinansierade investeringar
- c. Alla investeringar med en beräknad totalutgift av minst 5 miljoner kronor ska föregås av en analys i fyra steg. Processen ska innehålla momenten tänka om, optimera, bygga om och bygga nytt. Alternativa lösningar ska diskuteras, analyseras och vägas mot varandra i dialog med beställaren. Denna process ska dokumenteras i projektbladet.
- De fyra stegen ska vara:
- Steg 1 Tänk om
 - Steg 2 Optimera
 - Steg 3 Bygg om
 - Steg 4 Bygg nytt

Berör

Alla nämnder och utskott

Kommunstyrelsen

Teknik- och fritidsnämnden

- d. Vid byggnads-, gatu- och VA-investeringsprojekt överstigande totalt 10 miljoner kronor ska, i syfte att följa projekten och kunna dra erfarenhet inför framtiden, varje steg i genomförandet av investeringen dokumenteras enligt följande faser:
1. Utredning/Inventering/Behovsanalys/Hållbarhetsanalys
 2. Förprojektering (skisser, program)
 3. Detaljprojektering (systemhandlingar, bygghandlingar)
 4. Byggnation/genomförande
 5. Projektavslut/slutredovisning

Teknik- och fritidsnämnden

Denna dokumentation ska i tillämpliga delar redovisas i samband med slutredovisningen. Omfattningen av denna dokumentation kan variera beroende på investeringsprojektets omfattning. Vid lämplig tidpunkt i ett tidigare skede av processen ska även kommunens funktioner för miljöstrategiska frågor samt energi- och klimatrådgivning delta i och ges möjlighet att lämna förslag/synpunkter. I vissa projekt kan detta vara aktuellt även när projektet är av mindre karaktär. Av projektbladen ska framgå att så skett.

- e. På initiativ av teknik- och fritidsförvaltningen ska en årlig dialog om kommande investeringsförslag ske mellan teknik- och fritidsförvaltningen och berörda övriga förvaltningar. I denna ska utöver förvaltningarnas lokalbehov och funktion också invägas teknik- och fritidsförvaltningens behov av investeringar inom eget verksamhetsområde och kommunens kapacitet att hinna med samt det totala ekonomiska utrymmet. I dialogen ska samtal föras om de kortsiktiga och långsiktiga behoven. Investeringens påverkan på driftskostnader och hyror ska diskuteras. Detta grundarbete och dialoger ska ske under varje höst och vara klara före den 15 december. Det är viktigt att alla parter är införstådda med hur investeringen påverkar kommunens driftkostnader och att detta lyfts vid inlämning av investeringsbudgetförslaget

Teknik- och fritidsnämnden

I samband med framskrivning av budgetförutsättningar för beslut i kommunstyrelsen i februari görs också en framskrivning av preliminära investeringsramar för skattefinansierade investeringar per nämnd. År 1-4 baseras på de investeringsramar som beslutades i föregående års investeringsbudget och plan. Investeringsram för år fem baseras på årets beräknade avskrivningar med tillägg för en procent av skatteintäkter och utjämning. Investeringsramen syftar till att täcka kommunens basnivå/reinvesteringsnivå för de skattefinansierade investeringarna. Respektive nämnd ska fatta beslut om investeringsbudgetförslag som rymms inom nämndens ram och överlämna förslaget till kommunens budgetberedning. Investeringsramar blir definitiva först efter kommunfullmäktiges beslut om investeringsbudget och plan.

KLF
Alla

- f. Förslag till investeringar ska innehålla en tillförlitlig bedömning av den totala utgiften. Aktuell kalkylnivå för varje investering avseende byggnads-, gatu- och VA-investeringsprojekt ska anges i investeringssammanställningen. Ett år före byggstart ska kalkylnivå 0-1 normalt vara uppnådd. De olika kalkylnivåerna ska definieras enligt följande:
Kalkylnivå 0: Produktionskostnadsberäknat (Detaljprojektering klar/ kostnad baseras på detaljkalkyl alt. anbud)
Kalkylnivå 1: Kostnadsberäknat (Förprojektering har skett/kostnadskalkyl finns)

Teknik- och fritidsnämnden

Kalkylnivå 2: Kostnadsbedömt (Omfattning känd/
Kostnadsbedömning på referensvärden)
Kalkylnivå 3: Kostnadsuppskattat (Omfattning oklar/ grov
kostnadsuppskattning)

- g. Samtliga investeringar läggs till nämndernas förfogande med undantag av några enstaka större investeringar som kräver ytterligare en prövning av kommunfullmäktige före start. Sådana investeringar markeras särskilt i budgetsammansättningen. Kommunfullmäktige fattar i samband med beslut om investeringsbudget beslut om vilka investeringar där det krävs startbesked av kommunfullmäktige innan dessa får påbörjas. Om startbesked inte krävs kan nämnden själv besluta om att tidigarelägga eller senarelägga projekt inom investeringsbudgeten (projekt för genomförande år 1 och 2). Nämnden ska eftersträva att investeringsutgifter på total nivå inte överstiger respektive års investeringsram. Alla
- h. Teknik- och fritidsnämnden ska årligen erhålla ett anslag till förprojektering av investeringsprojekt där slutligt beslut om genomförande och anvisande av medel ännu ej gjorts. Detta anslag ska, av utskottet, fördelas till individuella projekt i investeringsredovisning för att därmed belasta respektive investering tillsammans med utgifterna för genomförandet av investeringen. I de fall någon investering inte blir aktuell ska redovisning och nedskrivning av dessa utgifter för förprojektering ske. Teknik- och fritidsnämnden begära att få använda del av anslag, som finns hos kommunfullmäktige, för projektering. Därefter görs en ny begäran om startbesked för genomförandet. Teknik- och fritidsnämnden
- i. I de fall där en bedömning före start görs att investeringen blir mer än 10 procent högre än anvisade medel i investeringsbudget ska begäran om ytterligare medel göras hos kommunstyrelsen före påbörjandet och frågan om investeringen ska genomföras ska då prövas på nytt. En uppdatering av projektbladet ska då också ske. Alla
- j. Ett anslag till kommunstyrelsens förfogande för investeringsjusteringar samt för mindre tillkommande investeringar och till teknik- och fritidsnämnden för oförutsedda fastighetsinvesteringar ska finnas. Dessa medel får användas för ökning av anslag till beslutade investeringar men också för akuta nya investeringar, förprojektering eller för att iordningställa vakanta lokaler. Kommunstyrelsen och Teknik- och fritidsnämnden
Användningen av detta anslag får ske först efter begäran hos och beslut av kommunstyrelsen respektive tekniska utskottet.
- k. Inventarieanslag ska slås ihop till ett gemensamt anslag per nämnd (ramanslag) och beslut om fördelning av detta till olika inköp fattas av respektive nämnd. Alla
Detaljer redovisas som information på projektblad i samband med budgetberedningen men utgör inte anslagsbindningsnivå. Nämnden får därmed rätt att flytta medel löpande mellan olika inventarieinköp inom beslutat anslag.
- l. Flera blanketter för projektblad innehållande syfte (motivering till investeringsförslaget), plats, tidsplan inklusive beräknad tidpunkt för ianspråktagande, bedömd betalningsplan, driftbudgetpåverkan, fördelning av investeringsanslag över olika år, kalkylnivå, avskrivningstider etc ska upprättas och användas av alla nämnder. Större och tydliga underhållsinsatser som identifieras när projekten initieras ska framgå av projektbladet. Uppstår därefter ytterligare behov av underhållsinsatser under investeringsprojektets genomförande ska dessa anges i slutredovisningen. Blankett ska också anpassas för att användas för mindre och enklare investeringar. Blankett ska vid behov uppdateras och utvecklas av kommunledningsförvaltningen i samråd Alla
Vissa delar endast Teknik- och fritidsnämnden

med förvaltningarna.

m. Årlig tidplan:		Alla
Augusti – 15 december	Dialog mellan teknik- och fritidsförvaltningen och övriga berörda förvaltningar (kommunledningsförvaltningen deltar vid behov) Avstämning mellan respektive förvaltning och dess nämnd om prioriteringar ska ske löpande under arbetets gång	
November-december	Kommunledningsförvaltningen skickar ut underlag/blanketter till respektive nämnd inför deras inlämning av investeringsförslag till kommunstyrelsen	
Feb	kommunstyrelsen beslutar om budgetförutsättningar och preliminära budgetramar	
Feb-mars	Behandling och beslut i respektive nämnd/ utskott	
Mars	Inlämning av investeringsförslag till kommunstyrelsen	
Mars-maj	Budgetberedning och dialoger	
Juni	Beslut om investeringsbudget/-plan av kommunfullmäktige	

2. Genomförande

- n. En översiktlig uppföljning av pågående investeringar ska ske från teknik- och fritidsnämnden till kommunstyrelsen i samband med delårs- och helårsbokslut. Tillsammans med denna ska även bedömda sammanlagda budgetavvikelser redovisas för varje enskilt projekt med en totalbudget överstigande 10 miljoner kronor. Detta gäller även kommunens mark- och exploateringsverksamhet.

Teknik- och fritidsnämnden
vissa delar
MEX

3. Uppföljning/ianspråktagande

- o. En aktiv intern kontroll av pågående investeringar ska ske avseende betalningsplaner, beställarfunktioner, leveranskontroller etc. Det åligger den nämnd/~~utskott~~ som har erhållit anslaget att tillse att den interna kontrollen är tillräcklig och att dokumentation av genomförda kontroller samt uppföljning sker och återrapporteras till nämnden.
- p. Alla avslutade investeringsprojekt ska snarast slutredovisas till den egna nämnden/~~utskottet~~. De investeringsprojekt som har en totalbudget överstigande 5 miljoner kronor ska även slutredovisas till kommunfullmäktige. En blankett för slutredovisning som, så långt det är möjligt, liknar projektbladet ska upprättas där de uppgifter som finns som underlag för beslutet att genomföra investeringen följs upp. Även en beskrivning av resultatet bl a med bilder ska finnas. En jämförelse mellan plan och utfall på en tidsaxel ska också ske. Eventuella avvikelser mot projektbudgeten ska utredas och beskrivas. Slutredovisning ska göras snarast efter slutförande (slutbesiktning, ianspråktagande eller motsvarande). I normalfallet ska detta ske senast inom sju månader efter slutbesiktning. I särskilda fall får slutredovisning ske senare. Blanketten ska vid behov uppdateras och utvecklas av kommunledningsförvaltningen i samråd med förvaltningarna.

Alla

Alla

4. Tidsförskjutning av investeringsprojekt

- q. De investeringar som budgeteras nästkommande år ska normalt också genomföras det kommande året. I samband med förslag till kommande budget ska nämnderna ta hänsyn till förskjutna investeringar från tiden före innevarande år samt årets investeringsbudget. En anpassning av kommande investeringsförslag ska ske till den kapacitet som finns i den egna organisationen och efter analys av marknadsläget. Detta gäller såväl om investeringen ska genomföras i egen regi eller genom extern entreprenör/utförare. Alla
- I det fall kapacitetsbrist uppstår och en prioritering av vilka investeringsprojekt som ska genomföras måste ske ska denna prioritering beslutas av nämnd.

5. Ombudgetering

- r. Vid varje nytt år ska resterande medel i pågående investeringsprojekt ombudgeteras om de fortfarande är aktuella att genomföra. I de fall en beslutad investering inte kommer att genomföras ska detta redovisas till kommunfullmäktige tillsammans med skälet för detta. Kommunfullmäktige ska då föreslå fatta beslut om att tidigare beslut om investeringen upphävs. Det år slutredovisning sker ska projektet avslutas. Efter att slutredovisning upprättats får några investeringar inte belasta projektet. Uppstår trots allt sådana ska en ny slutredovisning upprättas och redovisas. Alla
- I de fall underskott finns mot anvisade medel ska ombudgetering ske med negativa belopp till efterkommande år ända till det år ytterligare anslag finns eller det år projektet avslutas.
- Resterande del av nämndernas/utskottens inventarieanslag ombudgeteras som grundprincip. Har det gångna årets inventarieinköp överstigit de budgeterade anslagen ska som regel ett underskott ombudgeteras till efterkommande år. Detta innebär att investeringsramen för detta år minskas i motsvarande mån. Förslag till ombudgetering upprättas av kommunledningsförvaltningen snarast efter upprättat bokslut och efter genomförd dialog med företrädare för förvaltningarna. Ett samlat dokument innehållande all ombudgetering ska upprättas och antas av kommunfullmäktige.

Uppföljning och revidering

Denna policy ska utvärderas löpande dels för uppföljning av efterlevnaden, dels för behov av förändringar. Vid behov av förändring/komplettering ska förslag snarast föreläggas kommunstyrelsen.

Kommun-
styrelsen
och
teknik- och
fritidsnämnden

Dokumentansvariga

Politisk nivå: Kommunstyrelsen

Tjänstemannanivå: ekonomichef